

- 5) Onlar hiçbir şeyi beğenmiyorlar.
- 6) Sen benimle niye konuşmuyorsun?
- 7) Tursunay elindeki çiçekleri kokluyor.
- 8) Bu insanlar niye memleketlerine gitmiyorlar?
- 9) - Hangi bölümde okuyorsun?

- Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bölümünde.

- İngilizce biliyormusun?

- Hayır, fransızca biliyorum.

8- تۆۋەندىكى جۇملىلەرنى جۇملە بۇلە كىلىرىگە ئايىرلە.

① ئابدۇللاھ ئابدۇرپەم ناخشىچى.

② بۇ مۆتسىكلىت ناھايىتى ياخشى.

③ بۇگۈن بىز 9- دەرسنى ئۆگىنلىم.

④ ئابدۇخالق ئۇيغۇر ئۆز مىللەتى ئۈچۈن جىنىنى پىدا قىلدى.

⑤ تەكلىماكان چۆلى - دۇنيادىكى ئىككىنچى چوڭ چۆل.

- ④ مەن فران西يىگە (git-)، تۈركىيىگە (gitmeme-).
 ئۇلار ئەته (- gel-)?
- ⑤ سىزنىڭ دادىڭىز ئالىي مەكتەپتە (-) (çalış-)
 - دادام ئالىي مەكتەپتە (-) ، ياش - ئۆسمۈرلەر نەشريياتدا
 .(çalış-).
- ئۇ باش تەھرىز.
 - ئۇ خىزمىتىنى (sev-)?
 - ئۇ ئۆز خىزمىتىنى بەكلا (sev-).
 6- تۆۋەندىكى جۇمىلىلەرنى بىرلەشتۈرۈڭ ۋە تۈركچىگە تەرجىمە قىلىڭ.
 ① بۈگۈن، ئاخشام، مەن، ئىش، بار، كىنو كۆر-.
 ② سىز، «قۇم باسقان شەھەر» ناملىق رومان، كۆرمە-؟
 ③ بۈگۈن، سىلەر، نەچچىنچى، دەرس، ئوقۇ-.
 ④ ئۇلار، دائىم، شاھىمەت، ئوبىنا-.
 ⑤ مەن، تاغا، بالا، تېخى، كىچىك. ئۇ، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇ-، باشلانغۇچ مەكتەپ،
 ئوقۇ-.
 ⑥ باللار، كومپىيىتۇر ئويۇنلىرى، بەك، ياخشى كۆر-.
 ⑦ ئەت، بىز، تارىخ، مۇزبى، ئېكسكۈرسىيە قىل-.
 ⑧ رەشىدە، ئاتا، ۋە، ئاكا، بۈگۈن، كەلمە-؟
 - ھەئە، بۈگۈن، كەلمە-، ئەته، كەل-.
- 7- تۆۋەندىكى جۇمىلىلەرنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىڭ.

- 1) Biz yarın öğleden önce konferansa katılıyoruz.
- 2) Hasan genelde kütüphanede ders çalışıyor.
- 3) Enver hoca çok güzel ders anlatıyor.
- 4) Konsere gidiyor muyuz?

كۆنۈكمە

1- تۆۋەندىكى پېئىللارنى بولۇشىز پېئىللارغا ئايلاندۇرۇڭ.

- قىل-	- كۆر-	- ئاچ-
- ئولتۇر-	- ئوقۇت-	- يە-
- ئۇخلا-	- كەل-	- بىل-

2- تۆۋەندە بېرىلگەن خەۋەر رايىدىكى كېلىدىغان زاماندا، بىرلىك- كۆپلۈك ساندا، سوئال شەكىلدە تۈرلەڭ.

- كۆرمە-	- دەم ئاڭ-	- ئوقۇ-
- ئاچما-	- چۈشەندۈر-	- كۆر-
- ئوقۇتما-	- بىلمە-	- بار-
- سۆزلىمە	- باشلا-	- ئۆگەن-

3- تىرناق ئىچىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان شەخس ئالماشلىرىنى يېزىڭ.

( ) كۆرمەيمەن	( ) بىلمەيسىز	( )
( ) ئوقۇتمامدۇ	( ) ئوقۇمامدىمەن	( )
( ) تەكارلامسىز	( ) بارامدۇق	( )
( ) تەھلىل قىلامسىمەن	( ) چىنقتۇرمامسىلەر	( )

96

4- تۆۋەندىكى مورفولوگىلىك تۈرلىرى بىلەن تۈرلەنگەن پېئىللارنى ئەسلى شەكىلگە (سۆز تومۇرى) ئايلاندۇرۇڭ.

ياردەم قىلاممىسىلەر	ئۇقۇمايسەن	يېمەيدۇ
يىغلىمايمەن	تاازلىمايدۇ	كېلەمسەن
سېتىۋالامسىز	كۈلەممىسىلەر	ئالامسىز

5- پېئىلىڭ هازىرقى زامان پۇتىمىگەن شەكلىنىڭ مۇۋاپىق تىرناق ئىچىدىكى تۈرکىچە سۆزىنىڭ تۇرنىغا ئۇيغۇرچە يېزىڭ ۋە تۈركىچىگە تەرجىمە قىلىڭ.

① سىلەر دائىم كوتۇپخانىدا دەرس (çaliş-) ؟

② چۈشتىن كېيىن بىز يىغىن (yap-) .

③ بۈگۈن ئاخشام بىر كىنو (seyretmeme-) ، يىغىن (- yap-) .